

PROGRAM WYCHOWAWCZY

GIMNAZJUM

im. ks. Piotra Sosnowskiego

W BYŚLAWIU

„to przyjęta w szkole koncepcja wychowania,
zmierzająca do
kształtowania osobowości ucznia pod kierunkiem
nauczycieli, opisana
przez zestaw celów, zadań i sposobów
realizacji”.

SPIS TREŚCI:

- I. Wstęp
- II. Sylwetka absolwenta
- III. Program wychowawczy
- IV. Zamierzenia wychowawcze dla
poszczególnych klas
- V. Regulaminy
- VI. Harmonogram uroczystości
szkolnych

WSTĘP

W opracowaniu programu wychowawczego wzięto pod uwagę umiejscowienie szkoły oraz środowisko, z którego wywodzą się nasi wychowankowie. Bysław – miejscowość, w której znajduje się nasze gimnazjum, położona jest nad pięknym jeziorem, w otulinie Borów Tucholskich . Mieszkańcy Bysławia i okolic to w większości osoby posiadające gospodarstwa indywidualne lub zatrudnione w rolnictwie. Ze względu na ubogi rynek pracy (brak dużych zakładów) wielu mieszkańców jest bezrobotnych.

W redagowaniu programu wychowawczego uwzględniono również wyniki ankiet przeprowadzonych wśród rodziców, uczniów i nauczycieli.

**„Im więcej będzie w Polsce ludzi dobrych i dzielnych
i mądrych, tym szczęśliwsza będzie nasza ojczyzna”**

-oto słowa ks. Piotra Sosnowskiego, które mają przyświecać całej społeczności
gimnazjum w codziennej pracy.

MISJA GIMNAZJUM**im. ks. Piotra Sosnowskiego w Bysławiu**

* Jesteśmy szkołą , która swoje działania opiera na takich działaniach jak:

- mądrość
- ambicja
- odpowiedzialność
- uczciwość

* Struktura naszej szkoły opiera się na zgodnym współlistnieniu i współpracy trzech stanów:

- nauczyciele,
- uczniowie,
- rodzice.

* Szanujemy prawo każdego człowieka do odmienności myśli, poglądów, wyboru dróg życiowych, oryginalności i kreatywnego myślenia.

* Jesteśmy szkołą, która uwrażliwia na uczucia innych ludzi.

- Podstawą naszego działania jest rzetelne zdobywanie, pogłębianie przekazywanie wiedzy przydatnej w pełnieniu różnych odpowiedzialnych ról społecznych.

Rozdział II: SYLWETKA ABSOLWENTA GIMNAZJUM

1. SFERA SPOŁECZNA

UCZEŃ POWINIEN UMIEĆ AKTYWNIIE I SWOBODNIE PORUSZAĆ SIĘ WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE DOROSŁYCH:

- czuć się członkiem społeczności regionalnej , obywatelem swojego kraju, patriotą i Europejczykiem
- stosować procedury demokratyczne
- wskazywać szanse i zagrożenia współczesnej cywilizacji
- postrzegać wolność jako dobro własne , a jednocześnie w równym stopniu przynależne innym ludziom
- rozumieć istotę odpowiedzialności prawnej i moralnej
- realizować własne plany i marzenia życiowe, wykazując przy tym humanistyczną wrażliwość w relacjach z otoczeniem
- zachować się zgodnie z wymogami miejsca i chwili
- podejmować decyzje i brać odpowiedzialność za własne działania
- wyrażać i uzasadniać własne zdanie
- aktywnie słuchać innych i szanować ich opinie
- odróżniać opinie od faktów
- rozwiązywać konflikty i negocjować
- brać udział w pracach na rzecz innych
- występować publicznie
- aktywnie uczestniczyć w pracach na rzecz środowiska naturalnego
- wykazywać szczególną troskę i odpowiedzialność w zakresie profilaktyki zdrowotnej

2. SFERA NAUKOWA

UCZEŃ POWINIEN OPANOWAĆ UMIEJĘTNOŚCI OGÓLNE:

- czytać ze zrozumieniem
- znaleźć potrzebne informacje, korzystając ze źródeł tradycyjnych i Internetu
- posiąść umiejętności kluczowe z poszczególnych przedmiotów
- formułować pytania do określonego tematu
- przygotować pracę pisemną i wystąpienie ustne, będące wynikiem jego własnych poszukiwań, w tym z wykorzystaniem technik multimedialnych
- opanować język obcy tak, aby skutecznie porozumieć się w innym kraju i korzystać z mediów
- zdać egzamin gimnazjalny na satysfakcjonującym go poziomie
- sprostać wymaganiom na dalszym etapie edukacji
- stworzyć plan swego rozwoju

3. SFERA KULTUROWA:

Uczeń powinien:

- uczestniczyć w różnych formach kultury (koncerty, wystawy plastyczne, teatr, opera, muzeum, kino)
- wyrażać własne przeżycia wynikające z kontaktu ze sztuką
- wykazywać chęć poznawania ojczystego kraju i jego tradycji.

Rozdział III. PROGRAM WYCHOWAWCZY

1.OBSZAR INTELEKTUALNY UCZNIA

ZADANIA SZKOŁY	FORMY REALIZACJI
*budzenie ciekawości poznawczej *rozwijanie twórczego myślenia *kształtowanie umiejętności selekcji, syntezy i analizy *kształtowanie umiejętności korzystania ze źródeł informacji *pomoc w odkrywaniu własnych możliwości ,predyspozycji, talentów i ich twórczym wykorzystaniu	*organizowanie konkursów przedmiotowych i artystycznych , przeglądów małych form teatralnych *indywidualna praca z uczniem zdolnym , uwzględnianie w programach dydaktyczno-wychowawczych klas programów wyzwalaających aktywność twórczą uczniów *stymulowanie aktywności poprzez prezentacje osiągnięć uczniów (np. galerie, wystawy prac literackich, ich publikacja na łamie gazetki szkolnej) *stosowanie aktywizujących metod pracy na lekcjach wszystkich przedmiotów *przysposobienie czytelnicze i informacyjne

2.OBSZAR EMOCJONALNY UCZNI

ZADANIA SZKOŁY	FORMY REALIZACJI
*pomoc w samopoznaniu , samoocenie *rozwijanie umiejętności akceptacji siebie *kształtowanie umiejętności trafnej oceny własnych reakcji *pomoc w określaniu i nazywaniu uczuć , stanów psychicznych i radzeniu sobie ze stresem *budzenie empatii *wdrażanie postaw asertywnych *przeciwstawianie się złu, agresji i patologii	*indywidualna opieka nad dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych oraz dziećmi wymagającymi indywidualnego traktowania ze względu na deficyty emocjonalne i intelektualne *wdrażanie programów rozwijających umiejętności interpersonalne *stosowanie niekonwencjonalnych, akty-wizujących metod pracy na lekcjach wychowawczych (psychodramy, gry dramatyczne, ćwiczenia grupowe, treningi interpersonalne) *ankiety i psychotesty dostarczające uczniom informacji zdrowotnych *diagnoza samopoczucia uczniów w grupie, w klasie, w szkole *stosowanie technik relaksacyjnych i przeciwdziałającym stresom *wdrażanie programu adaptacyjnego dla uczniów klas pierwszych (integracja) *indywidualne spotkania z psychologami (współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną i Poradnią Zdrowia Psychicznego) *prowadzenie dokumentacji wychowawczej zawierającej spostrzeżenia dotyczące postaw i zachowań poszczególnych uczniów *obnażanie mechanizmów działających destruktywnie na psychikę (reklama, język mas mediów) *warsztaty dla uczniów i rodziców, organizowane przez instytucje wspierające szkołę.

3.OBSZAR SPOŁECZNY UCZNIA

a)FUNKCJOWANIE W GRUPIE

ZADANIA SZKOŁY	FORMY REALIZACJI
*kształtowanie umiejętności komunikowania się (werbalnego i niewerbalnego) *integrowanie zespołu klasowego , tworzenie pozytywnego klimatu emocjonalnego w grupie *uświadomienie zagrożeń płynących z braku tolerancji (nacjonalizm, subkultury)	*rozwój grupy poprzez współdziałanie i współtworzenie oraz współodpowiedzialność za wykonane działania *umożliwianie uczniom wejścia w różne role-koordynatora, inicjatora, wykonawcy *organizowanie wspólnych wyjść, wycieczek i wyjazdów *określenie charakteru zespołu poprzez ustalanie wspólnych zainteresowań grupy i ich rozwijanie podejmowanie wspólnych akcji charytatywnych (udział w Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy, nawiązanie współpracy z działającą przy parafii organizacją charytatywną, zbiórki pieniędzy dla poszkodowanych) *wspieranie inicjatyw młodzieży – gazetka szkolna, gazetki klasowe *niekonwencjonalne metody integrujące zespoły klasowe np.: socjodrama, psychodrama.

b)FUNKCJOWANIE W RODZINIE

ZADANIA SZKOŁY	FORMY REALIZACJI
*kształtowanie umiejętności obserwacji i oceny zjawisk interpersonalnych we własnej rodzinie *pomoc we właściwej ocenie związków między osobami odmiennej płci (od zauroczenia, poprzez fascynację, do zakochania i miłości) *kształtowanie poczucia odpowiedzialności za podejmowane decyzje *przybliżenie zagadnień życia płciowego człowieka.	*realizacja programu zajęć z wychowania do życia w rodzinie *cykle spotkań z pielęgniarką szkolną *warsztaty organizowane przez PPP *praca wychowawcza w oparciu o analizę tekstów i przykładów literackich

c) FUNKCJONOWANIE W SPOŁECZEŃSTWIE

ZADANIA SZKOŁY	FORMY REALIZACJI
*kształtowanie postaw obywatelskich *wpajanie szacunku dla tradycji i historii oraz symboli narodowych *powiązanie tradycji narodowych z tradycjami rodzinnymi *motywowanie do poznawania dziejów przodków *kształtowanie umiejętności trafnej oceny zjawisk społecznych *wdrażanie do samorządności *kształtowanie poczucia odpowiedzialności *rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, ojczyzny, społeczności europejskiej	*wprowadzenie elementów wychowania regionalnego na lekcjach różnych przedmiotów *konkursy o charakterze regionalnym (konkursy np.: plastyczne, historyczne, krajoznawcze, ekologiczne) *poznawanie dziejów narodowych poprzez różnorodne działania (m. innymi: wywiady, inscenizacje, montaż literacko – muzyczne) *organizowanie uroczystości szkolnych związanych ze świętami narodowymi *wycieczki programowe *spotkania z kandydatami na radnych do samorządów gminnych, rejonowych lub wojewódzkich *poszerzanie wiedzy uczniów o UE *organizowanie imprez propagujących ideę zjednoczenia w Europie.

4.OBSZAR KULTUROWY UCZNIA

ZADANIA SZKOŁY	FORMY REALIZACJI
*kultywowanie tradycji narodowych, religijnych, rodzinnych *kształtowanie umiejętności odczytywania różnorodnych tekstów kultury: obrazów, przekazów multimedialnych, tekstów obecnych w życiu codziennym i ich trafnej interpretacji, poruszania się w obszarach kultury symbolicznej *zapoznanie z dorobkiem kulturowym narodu *pomoc w odnajdywaniu przez uczniów swego miejsca w świecie oraz określeniu jego relacji do tradycji i współczesności.	*wystawy prezentujące dorobek kulturowy *wyjazdy do muzeów i galerii sztuki *czytanie różnorodnych tekstów kultury i ich interpretacja.

5.OBSZAR ZDROWOTNY UCZNIA

ZADANIA SZKOŁY	FORMY REALIZACJI
*kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych *promocja zdrowego stylu życia *kształtowanie umiejętności samodzielnego dokonywania właściwych wyborów zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi *uświadamianie zagrożeń związanych z nałogami i uzależnieniem od narkotyków *przekazywanie modeli aktywnego spędzenia wolnego czasu *propagowanie ekologicznego modelu funkcjonowania we współczesnym świecie – uświadamianie zagrożeń cywilizacyjnych i ukazywanie sposobów zapobiegania degradacji środowiska naturalnego.	*wdrażanie programów profilaktycznych „Spójrz inaczej” , „Drugi elementarz, czyli program siedmiu kroków”, antynikotynowy program „Nie pal przy mnie proszę” *wdrażanie programów dotyczących promocji zdrowia *prezentacja prac plastycznych i plakatów promujących zdrowy styl życia (kolaże, rysunek, techniki mieszane) *włączenie się w ogólnopolskie akcje „Dzień bez papierosa”, „Światowy Dzień Walki a AIDS” *współpraca z ośrodkami do spraw uzależnień, Monarem, Terenową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną *kontynuacja programów proekologicznych (m.in. zbiórka surowców wtórnych) *programy artystyczne o charakterze ekologicznym, udział w akcji „Sprzątanie Świata”.

Rozdział IV.

Zamierzenia

wychowawcze dla

poszczególnych klas

Rozdział V. REGULAMINY

I. Prawa i obowiązki

Regulamin szkoły określa prawa i obowiązki uczniów. Jest dla nich gwarancją, której przestrzeganie mogą oczekiwać ze strony nauczycieli, a jednocześnie zbiorem zobowiązań, z których wykonania jest rozliczany.

A. Uczeń

1. Uczniowie mają prawo do:

- właściwie zorganizowanego procesu kształcenia i bezpiecznych warunków pobytu w szkole
- poszanowania swojej godności i dobrego imienia
- rzetelnej i sprawiedliwej oceny zachowania i postępów w nauce
- rozwijanie zdolności i zainteresowań.

2. Uczniowie mają obowiązek:

- przestrzegania prawa szkolnego
- chronienia własnego życia i zdrowia
- przeciwdziałania zagrożenia życia i zdrowia innych
- stosowania się do zasad kultury współżycia kolegów, nauczycieli i innych osób
- dbania o ład i porządek oraz wspólne dobro szkoły i jej estetyczny wygląd.

B. Samorząd Uczniowski

1. Uczniowie mają prawo do:

- uchwalenia regulaminu SU
- demokratycznego wyboru swoich przedstawicieli do organów samorządu
- pomocy organizacyjnej i merytorycznej od wychowawcy i opiekuna samorządu, szczególnie w zakresie przestrzegania reguł demokracji
- wyboru swojego opiekuna

2. Uczniowie mają obowiązek:

- traktowania wyborów do władz samorządu z całą powagą, aby funkcje w nich objęły osoby godne zaufania i odpowiedzialne
- respektowania uchwał władz samorządu lub odwoływania go, jeżeli nie spełniłby swoich funkcji

C. Lekcja

1. Uczniowie mają prawo do:

- znajomości celów i zadań lekcyjnych oraz jasnego i zrozumiałego przekazu treści lekcji pomocy ze strony nauczyciela w przypadku natrafienia na trudności

2. Uczniowie mają obowiązek:

- punktualnego i systematycznego przychodzenia na zajęcia
- udziału w lekcjach i przestrzegania ustalonych zasad porządkowych
- uzupełniania braków wynikających z absencji.

D. Sala lekcyjna

1. Uczniowie mają prawo do:
 - udziału w zagospodarowaniu powierzonej im sali lekcyjnej wg. własnego projektu uzgodnionego z wychowawcą
 - kontrolowanie porządku, zostawionego w sali przez wcześniej uczącą się tam klasę
2. Uczniowie mają obowiązek:
 - pozostawienia sali lekcyjnej w nienagannym porządku
 - dbania o powierzony klasie sprzęt i pomoce naukowe
 - niezwłocznego zgłaszania nauczycielowi wszystkich uszkodzeń lub pomocy dydaktycznych.

E. Odpoczynek

1. Uczniowie mają prawo do:
 - odpoczynku podczas przerwy
 - dwóch dni w tygodniu, wolnych od zajęć lekcyjnych, tj. soboty i niedzieli, z wyłączeniem tych sobót, w które są odpracowane inne dni robocze.
2. Uczniowie mają obowiązek do:
 - przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy
 - dbania o kulturę zachowania i kulturę języka
 - zachowania zasad higieny osobistej i higieny otoczenia.

F. Prace domowe

1. Uczniowie mają prawo do:
 - uwzględniania przez nauczyciela ich psychicznych i fizycznych możliwości
 - ukierunkowania przez nauczyciela, jak wykonać zadania domowe
2. Uczniowie mają obowiązek;
 - starannego i sumiennego obrabiania prac domowych
 - kształtowania nawyku odrabiania prac domowych w tym dniu, w którym zostały zadane.

G. Zeszyt przedmiotowy

1. Uczniowie mają prawo do:
 - ukierunkowania przez nauczyciela, jak należy prowadzić zeszyt
2. Uczniowie mają obowiązek:
 - starannego prowadzenia zeszytów zgodnie z wymogami nauczycieli

II. Procedury lekcyjne

1. Wejście do klasy
 - Uczniowie ustawiają się w parach przed klasą, najpierw dziewczęta, potem chłopcy
 - Nauczyciel otwiera klasę
 - Do klasy wchodzi dziewczęta, później chłopcy
 - Wszyscy stają przy ławkach i następuje powitanie
 - Uczniowie przygotowują się do lekcji
 - Nauczyciel sprawdza listę
 - Uczeń spóźniony, czyli taki, który wchodzi po zamknięciu drzwi, usprawiedliwia się, ewentualnie prosi o możliwość wyjaśnienia po lekcji.
2. Zachowanie w czasie lekcji
 - W trakcie lekcji uczeń odpowiada z ławki siedząc, za wyjątkiem ocenianych odpowiedzi ustnych
 - Na lekcji nie je się, nie żuje się gumy
 - Na ławce mogą znajdować się wyłącznie przedmioty służące do realizacji danego przedmiotu.
 - Jeżeli do klasy wchodzi osoba dorosła – wszyscy wstają, ponownie siadają na polecenie nauczyciela.
3. Zakończenie lekcji
 - Lekcja kończy się na wyraźny sygnał nauczyciela
 - Klasa jest zobowiązana pozostawić po sobie porządek, odpowiadają za to wszyscy uczniowie, a kontrolują dyżurni.
4. Zastępstwa
 - W czasie zastępstw nauczyciel powinien prowadzić lekcje z przedmiotu, który jest w planie lub lekcję z własnego przedmiotu albo inne zajęcia edukacyjne, wychowawcze lub opiekuńcze.
5. Pracownie przedmiotowe
 - szczególne zasady zachowania w pracowniach:
 - chemiczno-biologicznej
 - informatycznej
 - świetlicy
 - określają odrębne regulaminy wywieszone w tych pracowniach.

III. Procedury inne niż lekcyjne

1. Nieobecności
 - Usprawiedliwienia piszą rodzice ucznia nieobecnego z podaniem przyczyny nieobecności.
 - Usprawiedliwienia nieobecności uczeń przynosi najpóźniej na pierwszą godzinę wychowawczą po ustaniu nieobecności. W przeciwnym wypadku nieobecności nie będą usprawiedliwione.
 - Ucznia może zwolnić ten nauczyciel, z którego lekcji uczeń chce się zwolnić wychowawca klasy lub pedagog. Zwolnienie ucznia następuje na podstawie zwolnienia od rodziców, lub własnej decyzji nauczyciela.

- Zwolnienie ucznia z ostatniej w jego planie godziny w-f musi zawierać wyraźną klauzulę o zwolnieniu do domu, w innym przypadku traktuje się je jako zwolnienie z ćwiczeń z obecnością na zajęciach.
- O każdym przypadku wagarów niezwłocznie informowani są rodzice.
- Uczniowie, którzy nie uczęszczają na lekcje religii przebywają w tym czasie w czytelniku.

2. Strój szkolny

- Uczniowie chodzą ubrani schludnie i estetycznie.
- W dni uroczyste powinni przychodzić w stroju galowym tzn. białe – granatowe lub białe- czarne.
- Uczniowie nie powinni malować włosów, paznokci, itp.
- Dozwolona jest skromna biżuteria noszona przez dziewczęta.
- Przy wejściu do sali ćwiczeń (gimnastycznej) uczniowie zawsze zmieniają buty na obuwie sportowe.

3. Savoir – vivre

- Uczeń wita i żegna się z dorosłymi, w tym czasie nie trzyma rąk w kieszeniach,
- Na terenie budynku szkoły nie nosi się nakryć głowy,
- Uczeń nie używa wulgaryzmów,
- Uczeń nie bije się z kolegami,
- Uczeń nie przynosi się do szkoły żadnych niebezpiecznych narzędzi.

IV. Dziennik oceny

1. Dziennik lekcyjny jest pod opieką nauczyciela prowadzącego zajęcia.

2. Nie przygotowanie do zajęć.

- Uczeń ma obowiązek uzupełnić braki wynikające z nieprzygotowania czy absencji.

3. Oceny.

- Uczeń ma prawo znać kryteria ocen i wymagania z każdego przedmiotu
- Uczeń ma też prawo znać wszystkie swoje oceny.
- O ocenach informuje nauczyciel – uczeń nie ma wglądu do dziennika.
- Na 14 dni przed klasyfikacyjną Radą Pedagogiczną uczeń ma prawo znać proponowaną ocenę z przedmiotu.

4. Sprawdziany

- Nauczyciel nie jest zobowiązany do zapowiadania kartkówki, czyli co najwyżej 15 – minutowego sprawdzianu z ostatnich tematów. Nie ma ograniczeń, co do ilości tych sprawdzianów.
- Nauczyciel zapowiada klasówkę, co najmniej na tydzień przed terminem, określając dokładnie zakres materiału.
- W ciągu jednego dnia uczeń może mieć tylko jedną klasówkę, w ciągu tygodnia nie może być ich więcej niż trzy.

V. Kary i nagrody – zawarte w Statucie

VI. Inne zasady

- W czasie zajęć lekcyjnych uczniowie nie mogą samowolnie opuszczać terenu szkoły. Czas zajęć lekcyjnych trwa od początku pierwszej lekcji do końca ostatniej, w planie zajęć ucznia.
- W czasie przerw, o ile pozwala pogoda, uczniowie powinni przebywać na boisku szkolnym.
- Uczniowie mają prawo do korzystania z pomieszczeń szkoły w czasie wolnym od zajęć, o ile znajdują się wówczas pod opieką nauczyciela lub osoby upoważnionej przez dyrektora szkoły.
- Zasady korzystania z biblioteki i czytelnicy określa odrębny regulamin.

Rozdział VI. **Harmonogram uroczystości szkolnych** – w rocznym planie pracy.

Nasz program wychowawczy jest programem otwartym i będzie podlegał ewaluacji.